

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. п. Домбровского (Хорунчини). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє.

Рекламації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Конституція в Туреччині.

(X) Мовби нагла блискавка з грізних хмар, які нагромадили ся в останніх днях над Балканським півостровом, упала несподівана вість з Царгорода, що султан згодив ся на конституцію в Туреччині а рівночасно скликав посольську палату.

Отсе вислід наглих перемін, які збули ся останніми днями в найближшій окрузі султана. Грізний рух молодотурецького сторонництва, який з такою нагlostю проявив ся в останніх днях в Македонії а відтак обхопив і ширші круги та довів до відмови послуку султанському правительству між малоазійскою залогою призначеною для згнобленя сего руху, звернув на себе повну бачність султана. Султан втратив довіре до великого везира Ферід-паші і покликав на его місце Саїда-пашу, а також дотеперішнього міністра війни Різа-пашу заступив добрим знавцем політичних і військових відносин, маршалком Омер-Рухді-пашею, котрий має бути прихильником новітніх реформ.

Нема сумніву, що впливови отсих двох визначних мужів треба приписати проголошенє конституції і скликанє парламенту.

В отоманськім царстві, яко сусіднім з одного боку Росії а з другого Персії, не

могли остати без впливу конституційні змаганя в тих державах в останніх роках також і на настрої населеня в Туреччині. Султан, до котрого почали ся добирати в останніх десятилітх що раз рішучіше європейські держави і вводити там реформи, сподіває ся імовірно проголошенєм конституції з одного боку втихомирити молодотурецький рух, а з другого — не ребити змаганям європейських держав до обмеженя его власти.

Ми вже перед кількома днями згадували про се, що ще в 1876 р. Мідат-паша надав був конституцію, котра вправді по році щезла безслідно, одначе до нинішнього дня не була відкликана і знесена ніяким виразним розпорядком, а остала, так сказатиб, на папері. Мідат-паша переплатив проголошенє конституції вигнанєм, на котрім его страчено. Одначе зерно ним засіяне не пропало а видало влоди, — нинішній молодотурецький рух, а провідники сего руху вважають конституцію Мідат-паші своєю спадщиною, котрої тепер так завзято добивали ся.

Віднова конституції і скликанє парламенту окремим іраде великого везира до провінціальних властех, котре покликуює парламент в давнім складі і на основі давнього регуляміну до дальшої діяльности, є отже першим добутком молодотурецького руху, який він певно не сподівав ся досягнути так скоро. Наколи султан до-

держить поважно свого наміру, тоді обнова конституції і скликанє парламенту буде для Туреччини почином нової доби, а Отоманське царство віде поміж новітні держави конституційні. В сій хвилі не можна ще оцінити осяглости єго впливу на весь обсяг балканського питання. Всеж таки можна вже тепер припускати, що Отоманське царство, яко конституційна держава, схоче само взяти ся до переведеня реформ на Балкані і що тоді всякі реформаційні змаганя європейських держав покажуть ся що найменше злишними. На всякий спосіб орієнтальне питанє війшло в сій хвилі в зовсім нову фазу, а Европа опинила ся перед зовсім нежданною подією, котра в заграничній політиці європейських держав має вельми далекосягле значінє.

Політичний огляд.

Заграниця.

Дня 25. мая розійшла ся поголоска, що в Туреччині надано конституцію. Сю вість приняла Европа зразу з недовірєм. Нині знаємо, що наданє конституції Туреччині є фактом докoнaним.

Султан, як доносять, опирав ся зразу введено конституції, але уступив на вість про бунт війська в Анатолії, найсильнійшої доси підпори его держави.

Ганна Барвінок.

Щоденна гірка пісня.

(Малюнок з сільського житя).

Що люде живуть,
Як цвѣти цвѣтуть,
Мояж голова
Як вяла трава!...

(Народна пісня).

— Деж тії доглядачі? Аяже єсть, кажуть, якась так обчество тверезости, кудиж воно дивить ся?! Нема просьвітку нашим молодцям! Де тії доглядачі?! — мовляла Серафима.

Дівчатами дбали в скрині. Рано вставали, пізно лягали, ходили поденно, заробляли, та скрині сповняли; і все те яскравими поетичними мріями обрамляли, любим коханем пересипали. «Ой молодосте одрадоште!»... А довело ся ті квітчасті рожеві мрії не так поетично вживати, а слізми туги покропляти...

Сидить з тугою своєю Серафима, над пятьма дітками дрібними одинока, а Микола, чоловік її, гуляє, виносивши же все з скрині, збагативши монополію*),

*) коршму.

ще і заробіток своєї першої дочки-підлітка, що дала йому гроші, набрати її на корсетку, — і те порішив!

Пе, та й пе без угаву, без сорому в очах. Деж громада? де ті доглядачі? — нераз бідна Серафима в розпучі гукає... Чом до нас не зайдуть, у наш куток, гіркі слези наші сушити!

Старшій дочці ще тільки 16-ий год; служить вона в панії-сусідки, — от, її гроші й пішли на горівку. А була думка, що ще й пошлє, бо й машину має й кравець же він, ні-впроку йому. Усе булоб гарно і хороший мистець, і молодець!... Та ба! —

Я його уподобляю Ганджі-Андиберу: плечистий, у двері не влізе, як паний, та Серафима його силою випирає з хати. — Нагадує вона тоді Настю Кабашну, малесеньку та видатну; розіпнеть ся на ту спину, — звісно, його не поборе... Вонаб може коли й стусана дала, каже з досади, та її совість здержує. Вона його й кохає, й по любови брали ся... та ще й те знає, що, кажуть люди, як жінка чоловіка полюбє, то й на страшний суд він не встане...

Нудьга! пятеро дітей годують; а він ще думає, що сам їх не контує.

А жінкаж гарнесенька, „хоч води напий ся“! і до роботи придатна, рухлива, працювита; щєж і в ночі годує ма-

леньке, те, що в колісці; а другому ще й трьох годочків нема — і до того кидаєть ся... то „вкрий мене, мамо“, то „питоньки дай“...

От горе! А все ще якась держить ся, хоч і журба їсть, „як іржа залізо“.

Іноді чоловікови принесуть плату за роботу — борошном, або пішоном, салом — знавши їх злидні. То він каже: — Крацеб грошима оддали, а то треба й за машину заплатити, й на дітей достачати, мовляв...

— Ну, то вкупі й поїдемо на місто, одкажує платільщик, приїзжий чоловік. Я їду на базар, то продам те, що тобі привіз, і там оддам гроші. —

То Микола боржій кидає роботу буденного дня — і їдуть у купі.

— Бо, каже, й машину в довг взято, на виплат, сорок карбованців коштує, у строк треба віддавати, хоч то троху.

— Ну, як так, то й згода. — І поїхали.

Жінка радїє, що хоч за машину заплатять у пору, і дочці гроші одверне, що йому доручила.

Жде Серафима. Пораб хазяїнови й вертатись до дому. Так вониж, мабуть, цілісенький день, там будуть, поки сю монополію висьорбзують; на вечір тільки й приїдуть!... Ну, та щож уже, хоч і загають ся трохи! — думає Серафима.

Анатоль Вахнянин.

Листи до Панталеймова Куліша

пис. в р. 1869.

Подав

Кирило Студинський.

XVII.

Зі Львова 1 Мая 1869.

Високоповажний Добродію!

Довго, предовго не писавъ я до Васъ ширше, Добродію добрий, а всему причиною слабість моя ревматична п лекції школьні; ось и виявляє ся п'ятниця на суботу не спалося мнѣ цілу ніч черезъ те, що въ голові дерло.

Листи Ваші маленькі дійшли усі до мене та все сповнивъ я що у їхъ казали Ви крімъ того що непечатано ще помилкою деякихъ та и що Домонтара Вамъ не послано. Помилки підуть у 17-те ч. Правди а Домонтара окремого у насъ не має черезъ те, що у 2-му ч. було его за мало поданого, а друкаръ не мавъ на стільки буквъ зъ верхніми значками, щобъ лишити нерозібрану хворму до 3-го числа. Гроші 125 рубл. я одержавъ и вислаю теперъ сторублевий біллетъ сь подякою.

Псалтиря не розпочавъ я ще печатати, бо не можу рішатись, на якимъ папері і въ якому хворматі его печатати. У нас у Львові неможъ перебирати на папері, бо немає въ чому; нічо здасть ся робити, якъ печатати его на такимъ папері, на якому вистачано Йова. Чи до вподоби буде Вамъ такий хворматъ Добродію?

Повъ розходить ся у насъ помаленьку; и Ставропігія взяла его на розпродажу; Якъ можете добачати добродію зъ самої Правди то ворогам нашимъ все що у насъ робить ся не на руку. Слово хвабрикує дописі зъ надъ усіхъ рікъ, щобъ ино збавляти намъ симпатію въ Галичині. Зъ другої сторони гласкають ся Ляшки хочъ ще не дуже зъ близька, щобъ пзъ ними поновляти Унію Любельську.

На руку булоби теперъ написати дещо про ту унію оригінального, та я на той кінець перечитую дияриушъ Дзялинського; та що коли заздно у голові рве. Коли Добродію згодиться, то тепер би и добре було помістити критику Вашу на Dellamare-ву брошюру хочъ не въ хвормі отвертого листу (я відпрошуюсь и відпрошувавъ ся сего, бо мнѣ годі підъ теперішній часъ явно проти імъ виступати). Сь Правди перейде такъ критика и въ другі німецькі газети, а тоді буде значило, що

вих думок призмних, веселенька, — сказав би, випила, як хто її не знає; підтикана мотаєть ся, мов перед Водохрещемъ поспішаєть ся. Волося гарне, блискуче як золото, русяве, розтріпалось, — ніколи чепуритись. А думки все так натовпом одна за другою й лізуть...

Ой хоч же я невеличка,
Та ще й недоросла,
Поставила і виткала
Шовковій кросна...
І ті хвилі одна одну наздоганяють та бадьорять її.

Та й гарнаж молодича. Підіть у нас по хатах, то наздивуєтесь!.. Тільки світла йй дайте, то може перша буде й між іншими людьми... Та жита страшно пригноблює.

Знов снує думками Серафима, — не поетичними, а житевими, — таке русло має жита. — „Капусточки ще трохи в, бурячки — що одержать ся, та він ще приробить, то так сак до весни й проконтуємось і будемо якось жити!“ — Здаєть ся, не поетичні мрії! А чогож вони йй так живлять? мов човник у ткача плаває по основі, легко та плавно йде, так й думки йй житеві, хвилясті, йй ворухать, новими надіями, — підтримати молоде жита своїх дітій; і звиваєть ся вона по хаті, мовлячи: — „Ростіть, ростіть, мої комашечки!“ Тою думкою й

ми усі, нашъ органъ такъ думає а не 10-го чоловіка. Я нетерпеливо виждатиму на сю точку одвіта, бо Ляшкамъ треба уперед дати твердий орішокъ вкусити, закимъ їхъ охота збере зъ нами єднатись. Кояловича про Унію не вислаю Вамъ ще бо має его Данило; — ми думаємо зробити зъ его компіляцію. Небавомъ вишлю.

Спишіть намъ, Добродію, и Вашу думку, якъ би намъ поступати зъ Ляшками, наколибъ вони до насъ підходили.

(Конецъ буде).

Просимо відновити передплату.

Новинки.

— **Календар.** Вї второкъ руско-кат.: † Володимира князя; римо-кат.: Інокентія. — В середу: руско-кат.: Атиногена сщм.; римо-кат.: Марти діви.

— **Галичани на Україні.** До Києва прибув оводі гурток Русинів з Галичини, що вибрали ся на прогульку по Україні. Між ними є лікар др. Мих. Кос, проф. Д. Кореньє і Ольга Цівановска з Перемішля, та проф. др. Кл. Білинський з Черновець і др. Дя. Левицкий зі Львова. Прогульковці оглянуть Київ і пойдуть на Крим, звиджуючи по дорозі українські місцевости.

— † **Микола Дмитрієв.** Російска Україна сими днями втратила славного діяча М. А. Дмитрієва. Ся велика втрата найбільше помітна на лівобережній Україні, де здає ся ні одна українська справа, навіть, ні оден захід біля української справи не відбували ся без участі невтомого працівника М. Дмитрієва. Ще коли покійник був студентом харківського університету, то вже тоді він щиро працював для поширення національної сьвідомости серед української університетської молодіжи, а скінчивши університет, він всі свої сили й великі кошти віддав на справи рідного краю. Оселившись в Полтаві, М. Дмитрієв став одним з головних діячів на всій лівобережній Україні. Всюди, де тільки можна було зворушити національну справу і поставити її на певний ґрунт, М. А., не дожидуючись запомоги, прикладав своїх рук, своєї енергії до пробуджування віками приспаної національної сьвідомости. Він був одним з найдіяльніших членів української демократичної, а потім радикально-демократичної партії. Коли ми приди-

одухотворяєть ся!.. »Одна буде ткаля, друга швачка, третя вже на порі, — хазяйка, й напече й наварить, і гаптує добре, пані й грамоти вже навчила. А хлопців два, — то оден буде швець, другий кравець. А всі з своїм ремеслом можете в одній великій хаті зміститись, працювати, та у менеж ще буде й кімната. І Боже як утішно! Рясійте, мої діточки, — ростіть! Ось він приїде, всього, всього навезе — і все полагодить. Та й веселож буде!..

Аж Серафима вже й чує: — Тпру!... Вона одним скоком опинилась коло вікна. Чутно гомін. Веселі гомонки, мов скарб знайшли. Вискочила в сіни — двері одчинає.

Аж і ввійшли обидва в хату п'яненкокі. Ніжками якось перебирають. Нічогаж і не несуть, і пола якось не одстобурчуть ся... Аж за серце вхопилась Серафима!.. та при чужому чоловікови здержалась... а щеж як побачила й пляшечку з горівкою в руках, що внесли в хату, такі веселі, то й охолода...

(Конецъ буде).

Після деяких вісток Молодотурки невдоволені сею конституцією, а революційний рух ширить ся дальше. Але загально введене конституції викликало незвичайне одушевленє. Не лише турецька праса, але й російска, а особливо грецка, витають сей факт з ентузіазмом та складають султанови по тій причині желаня. Султан одержує сотки депеш з подяками.

Введену тепер конституцію оголошено у перве 23. грудня 1876. р. Она містить слідуочі засадничі гваранції і норми державного житя: 1. Неподільність отоманської держави, нетикальність і неовдичальність султана, якого прероґативи є ті самі, що пануючих в західних державах; 2. Нетикальність особистої свободи; 3. Іслам є державною релігією, але иншим релігіям признає ся повну свободу; 4. Свобода праси, право петицій, право зборів, рівність всіх підданих перед правом; всі піддані без огляду на походженє будуть звали ся Отоманами; 5. Парламент складає ся з 2 палат: з сенату і палати послів, які рікрячно 1. листопада мають збирати ся на чотиромісячну сесию; 6. Вибори відбувають ся при помочи тайного голосованя що 4 роки. На кождих 100.000 жителів припадає оден посол. Ново вибрана палата послів збирає ся найпізнійше в 6 місяців по розвязаню давної; 7. Судийв не вільно без причини усувати, судові розправи є явні; 8. Бюджет має бути ухвалюваний на початку кождої сесії парламенту і лише на оден рік. Рахунковий трибунал, зложенний з неусувальних членів, предкладає палаті послів щорічно звіт зі стану фінансів, а султанови такий сам звіт що три місяці; 9. Для санкції кождої ухвали треба ухвали обох палат і султанського іраде. Право ініціятиви нових устав належать до правительства; 10. Наука початкова є обовязкова; 11. Над провінціональними справами радять і мають надзір генеральні ради.

Оден параграф конституції, а іменно §. 113, застерігає султанови абсолютне право видалюваня з краю осіб, які він узнаєть небезпечними для держави. Першою жертвою сего параграфу був... творець конституції, Мідгат-паша.

Тая гарна хвильова утішна думка на ум йй спала: що „за теж і за машину заплатимо, і хлібця прикупимо, а може ще й поросятко буде к празнику!... Та й підбігла до вікна, визирнула, чи не ідуть справді. — Нема. — Не чуть...

А вона хвилює по хаті, чого не передумала за сю годину...

А тим часом бігає по хаті й за двох робить. То чавун***) з водою у піч посує, то борщ незатовщений варить: — »Може, привезе й сальця, чи хоч мукички, то лемішку запаримо!... Звісно, „голодній кумі — хліб на умі“... А тут луг спускає, окріп гріє, пере...

„Під ногами бренять мої малесенькі! за ними й пройти з чавуном вігде... мої квітнята!... Як би більші, то й помоглиб матері винетти хоч помийки на двір“, — міркує собі повагом... »старшеньке таки побігло обмилочка позичити до сусідки. Друге дитину бавить, а ті й сами поповзом бавлять ся: те нявчить те кукурікає, те весіля справляє, затикавшись пірям, та нехворощею з віника. Ще мені не весело!... Співайте, співайте, мої голубинятка!... Отак сама собі гомонить, розважає сама себе... Розчервонілась, — чи від утоми, чи від жевре-

**) зелізняий горнець.

вимось до національного життя Полтавщини за останні часи, то сьміло скажемо, що все воно звязане з діяльністю великого працівника бл. п. Дмитрієва. Коло него гуртувалося все сьвідоме українське громадянство і за его приводом і запомогою несло на всю лівобережну Україну клич національної науки й культури. Найбільшу увагу звертав покійний на народню просьвіту і завсїгди мав широкі звязки з народними учителями. В останній час він був товаришом предсідателя в учительськїм товаристві запомоги в Полтаві і на зборах сего товариства нераз виступав з палкими промовами, закликаючи учителїв до праці серед українського люду. Під его впливом учителї Полтавщини робили деякі заходи до націоналізації школи на Україні. Як прясяжний адвокат М. Дмитрієв був дуже популярний не тільки на Полтавщині. Останніми роками він дуже часто виступав в політичних процесах, ніколи не відмовляючи тим, що до него звертали ся в сїй справі. Діяльність М. Дмитрієва найбільше виявилась тоді, коли настала змога обїзвати ся до українського люду его рідним словом. Він першій підняв питанє про заснуванє в Полтаві української часописи „Рідний Край“ і був першим его редактором і видавцем. Не маючи багато вільного часу від своїх численних обовязків, які М. Д. сам на себе добровільно покладав він всеж таки находив час хоть зрідка писати до київської „Ради“ статї та дописи, яких майже ніколи не підписував. Колиж адміністративні утиски примусили перенести „Рідний Край“ до Києва то М. Д. взяв найближшу участь в діяльності видавництва „Український Учитель“. Допомогаючи видавництву власними коштами М. Д. закликав до сеї справи свїх знайомих і дав змогу видавництву розвинути ширше свою діяльність і стати на більш міцний ґрунт. Оповіщений недавно видавництвомконкурсе на історію української літератури — виник з ініціативи М. Д., що власними коштами й забезпечував той конкурс. Велика діяльність небжчика не обмежувалась самою Полтавщиною. Коли денебудь треба було людини для якоїсь української справи й поза межами Полтавщини, то бл. п. М. Дмитрієв, був там й всюди зворушував національну сьвідомість, а своєю щирістю й надзвичайною енергією всіх захоочувв до праці. І от раптом припинила ся ся велика й корисна діяльність. Україна втратила щирого й молодого ще свого сина, повного бажань праці для меншого брата, для пригнобленого українського люду. Пером тобі земля, славний діяче, відродженої України. (За „Радою“).

— **П. Стефан Ардан**, родом зі Львова одержав в суботу на львівськїм університеті степень доктора прав.

— **Ювілейні папіроси**. З нагоди 60-літнього володарства нашого монарха міністерство скарбу зарядило виданє ювілейних папіросів п. н. „Kaiser“, які будуть продавані від 17. серпня с. р. у всіх трафіках. Ціна їх буде по 4 с від штуки, а зверхним виглядом і овакованєм будуть потрібні до „султанів“.

— **Запомоги на потерпівших від павеній і градів**. Намієництво уділило на ту ціль запомоги для повітів: Бохня 3.000 К, Бжеско 3.000 К, Сянок 5.000 К, Ярослав 5.000 К, Перемішль 10.000 К, Хшанів 12.500 К, Добромиль 10.000 і другий раз для Юцина 5.000 К.

— **Кацапска агітація**. „Южн. Край“ доносить з Харківщини, що там прибув гурток селян з Галичини, одурених якимсь Гладиком, що в тамошній губернії продають землю по 90 рублів за десятину (близько 2 морґи). Гладик забрав гроші від селян і пропав без вісти, а одурені селяни не знають, що робити. Мабуть се той сам Гладик, що видавав „Правду“, в Америці а в кождім разі якийсь его свояк по пересьвідченю.

— **Носорог дилювіяльний** (Rhinoceros antiquitatis) найдений в листопадї мпн. року в копальні земного воску в Старуї дістав ся вже до музею Дїдушицких у Львові. До сего музею доставлено також кістяк мамута, який найдено разом з носорогом. Є се окази такі

гарні і цїнні, що можуть бути окрасою найбільших музеїв сьвіта.

— **Статистина європейских університетів.**

Німеччина	має 21 університ. з 49.079 слухач.
Франція	16 „ 31.494 „
Австро-Угорщ.	11 „ 29.509 „
Вел. Британія	15 „ 24.716 „
Росія (європ.)	9 „ 23.257 „
Іспанія	9 „ 12.301 „
Швайцарія	7 „ 6.485 „
Бельгія	4 „ 6.079 „
Швеція	3 „ 5.264 „
Румунія	2 „ 4.949 „
Голяндія	5 „ 4.020 „
Греція	1 „ 2.598 „
Португалія	1 „ 1.700 „
Норвегія	1 „ 1.600 „
Данія	1 „ 1.450 „
Болгарія	1 „ 1.014 „
Сербія	1 „ 618 „

Разом є в Європі 125 університетів з 228.722 слухачами.

— **Бараболя на Полтавщині** сего року зародила дуже добре і базари у Полтаві аж завалево нею. Через се ціна на неї зразу спала до 30—40 коп. Та покищо на бараболю попит невзначний.

— **Скілько промовляли депутати рос. держ. в думі**. Більше всіх промовляв негломонний Пуришкевич — 131 раз. Потім Марков — 119 разів, ґр. Уваров — 107, Крупеньский і ґр. Бобринський — 98, Капустін — 72, Шинґар — 67, решта — менше 60 разів. Від одного до десятих разів промовляли 188 депутатів. Зовсім не промовляли — 146.

— **Маленька але важенька**. В Новім Йорку живе дитина, котру можна би уважати майже за якесь чудо сьвіта а о котрій можна буквально сказати, що „маленька але важенька“. Дитина та, дївчинка, має ледви 25 місяців а вже важить не менше лиш 50 кїлогр. Тота велит-панна називає ся Аделїна Гїтілля і є донькою кравця, котрий мешкає на четвертїм поверсі шестиповерхової дерихмари. Тота мамут дївчина ще й під иншим зглядом звертає на себе увагу. Она спить 14 годин а хоч має лиш два роки й місяць, то лиш дуже рідко колы плаче і верещить. Аделїна, коли прийшла на сьвіт, важила лиш мало що більше як звичайні діти, але зачала так борзо рости що родичі вї аж налякали ся. Се чудо не дитину оглядали вже многі лікарі, але не могли на нїй нічого більше дослїдити, як лиш то, що она страшенно прибирає на вазї. Она сидить при столї і їсть то, що й вї родичі. Послїдної зими одержала она на виставі дїтїй першу нагороду, бо була зі веїх найтяжша, найкрасша і найчуднїйша. А хоч она все ще росте дальше, то має всякі вигляди стати небавком найбільшою дамою на сьвіті.

— **Повени**. В останних днях наслідком дощів виляла Висла і вї допливи в горішнім бігу та позаливали богато сїл. Вода з Висли і Рудава заляла прибережні улиці в Кракові, так що мешканців з сутерен і партера дельожовано.

— **Смерть хїнського цїсаря**. Телеґрами донесли, що в сїх днях помер в Пекинї цїсар Кунґ Сї, уроджений в 1871 році. Він був сином князя Хуна, сегого брата помершого в 1861 р. цїсаря Гїєн-Фунґа з династїи манджурскої або татарської. Попередник помершого оноді хїнського цїсаря Тунґ-Че помер на віспу в 1875 р. не розпорядивши нічого що до свого наслідника, тому 4-літній Кунґ-Сї дістав цїсарську корону на основі умови між его тїткою цїсаревою вдовою Тсу Сї і князем Хун. Регенцію провадив кн. Конґ. В 1887 р. Кунґ-Сї оголосив ся повнолітнім, обняв власть в свої руки і задумав перевести далекоюсглі реформи, маючи за собою попере Таянї. Однак енерґїчна цїсарева-вдова Тсу-Сї викликала революцію, увязнила молодого цїсаря і взяла управу держави на себе. Аж перед кількома літами привернено ему цїсарську власть, але за схорованого цїсаря рядила властиво цїсарева-вдова.

Оповідки.

— **Репертуар львівського руского театру в Косові**. (Саля „Сокола“).

Ві второк дня 28. липця „Продана наречена“, опера в 3 діях Ф. Сметани.

В четвер дня 30. липця с. р. „Суєта“, комедія в 4 діях Карпенка Карого.

В суботу дня 1. серпня „Барон циганів“, оперета в 3 діях А. Стравса.

В недїлю дня 2. серпня „Маруся Богуславка“, образ з давних часів зі співами і танцями в 5 діях М. Старцкокого.

Ві второк дня 4. серпня „Галька“, опера в 4 діях С. Монюшка.

В четвер дня 6. серпня „Запорожець за Дунаєм“ народна оперета в 3 діях Артемовського. Закінчать: „Вечерниці“ твір музичний в 1 дії Ніщинського.

Бїлети продає „Народна Торговля“, а від 6. години в день вистави каса театру. Початок точно о год. 7. вечером (сер.-евр. час).

— **Великий український фестин в Жовкві** дня 9. серпня уряджують тамошні тов-а „Сокол“, „Зоря“ і „Просьвіта“ при співучастї „Сокола“ і „Зорі“ зі Львова.

— **Заряд інститута СС. Василянко в Яворові** повідомляє, що з початком шкільного року 1908/09. є 12 місць вільних для учениць шкїл народних, видїлових і учениць учительської жєньської семінарії з укінченим I і II роком семінарії. Оплата місячна за удержанє 36 К, з наукою музики гри на фортепїанї 46 К. Семінаристкї доплачують ще 10 К за науку в семінарії. Рїк шкільний зачне ся Богослужєнем 4. вересня, на котрїм всі учениці мають бути присутні. Близні інформації удїляє заряд інститута СС. Василянко в Яворові.

— **Конкурс**. Видїл Тов-а св. Ап. Павла у Львові розписує конкурс на написанє популярних книжочок для народу. Яко нагороду за труд рїшив дати 24 К за оден аркуш друку малої вісімки ориґінальної праці, а 16 К за такий же аркуш друку, если праця буде перерїбною або перекладом з чужої мови. До автора ставляє Видїл отєї вимоги: 1) Праця мусить обїмати найбільше оден аркуш друку. 2) Мусить порушувати тему релїґїйного змісту. 3) Мусить узгляднити в першій мірі ті правди св. вірї, які в нашім народї є найбільше заатаковані ворогами Церкви.

— **Іменованя і перенесєня**. Кр. рада шкільна затвердила дійсних учителїв гімн. Сатурнїна Житинського в Н. Санчи, Мих. Кречковського в Ряшеві і Каз. Місону в Ярославі і надала їм титул професорів; іменовувала Макс. Кохмана дійсним учителем гімн. в Бродях і Стефана Кордубу, аплїканта рускої гімн. в Тернополї, заступником учителя в учит. семінарії муж. в Самборі.

— **З залїзниць**. З днем 31. мая 1908 знесено продажу бїлетів на перестанку Ендердорф а а зараджено видачу бїлетів в поїздї через кондукторів.

Дня 6. липня с. р. передано до прилюдного ужитку залїзницю льокальну Країнбург-Наймарктль з стаціями. Накляс, Дуплях і Наймарктль.

Телеґрами

в дня 27. липця.

Ревль. Царський яхт „Штандарт“ з царем і з царицею приїхав вчєра рано до тутешного порту.

Астрахан. Лучили ся ту два випадки чуми.

Тєбріс. Борба межї парламентом а сторонниками шаха в Тегеранї ще не скінчила ся. По сторонї парламенту стоять маси народа, заосмотренї в пальне оружє. Шах носить ся з гадкою, знова завїсити конституцію.

Царгород. До приверненя конституції в Туреччинї вилинули на султана вїсти, що инакше офіцери загрозили ворохобнею та що молодотурки в кількох містах були вже оголосили конституцію. Загальний спокїй наступить, як говорять, аж по оповіщеню амнестїї для політичних вязнів.

Царгород. Вчєра оголошено конституцію в рештї округів Туреччини і зараджено безпреволочно вибори.

Морелі (апрікози) найкрасшої якості, столової, щоденно свіжо зривані 5 клгр. franco 3 К 50 с, яблука, грушки і сливки franco 3 К 70 с.

Л. Альтнай (L. Altneu), Заліщики 4.
(5—15)

Поручає ся дешево і совісно
Артистично ритівниче заведене
А. ЗІГМАНА
— у Львові, ул. Сикстуска ч. 14. —
Робітня металевих і кавчукових печаток.
Монограми, герби і всякі гравури — вивіски ритовані і ляні, прасовані бляхи для сторожий і товариств. — Поручає ся яко доставець ріжних руских товариств і Урядів парохіяльних. (37—?)

РУСИНИ! Жадайте у всіх трафіках, торговлях і крамницях лише туюток і паперців з першої галицко-рускої фабрики Евгена Білінського в Збаражях.

З доходу сеї фабрики йде 35% на будову церкви в Сеняві, 10% на школи і бурепитов. педагогічного, а 5% на сироти і вдови по святих.

Держім ся покликку:
Свій до свого!

В книгарні Тов. ім. Шевченка можна купити:

- 1) Розважання про терпіня І. Хр. — Ул. о. Е. Гузар. — Ціна 1 К без п. пер.
- 2) Розважання про терпіня І. Хр. для шкільних дітей. Ул. о. Ев. Гузар. Ціна 50 с. без п. почт.
- 3) Боротьба Дрепера з вірою. Я. Л. — Ціна 40 сот. без п. почт.

Оголошене для Хліборобів!

Довідуємо ся на жаль, що несовісні гандлярі штучними навозами в сей спосіб опшукують рільників, що накидують ему який небудь навіз, а розумієсь, лихий, без взгляду на се, чи він відповідний на рілю чи ні. Щоби охоронити нашого рільника від такого визиску, оголошуємо, що **Спілка для господарства і торгівлі в Перемишлі** зовсім дармо порадить кождому, який потрібний є навіз на его рілю, належить тільки подати в приближеню прикмети рілі, а іменно, чи она легка чи тяжка, чи перемакальна чи ні, чи середно лиха чи зовсім лиха. Хто не хоче дати ся визискати, най користає з готовости поради нашого одинокого в тім роді Спілки для господарства і торгівлі в Перемишлі.

При закупні товарів просимо покликкувати ся на анонси нашої часописи!

ЗАМКНЕНО РАХУНКІВ
Товариства Взаїмних Обезпечень в Кракові.

Рахунок доходів і страт з ділу житевого за час від 1. січня 1907. до грудня 1907. р.

РОЗХІД.				ПРИХІД.			
	К.	с.	К.	с.		К.	с.
I. Виплати платних забезпечень і рент менше уділ Товар. контрасекур.	2,859.927	30	2,575.868	70	I. Перенесене фондів з попередного року менше уділ Товар. контрасекур.	31,344.328	53
II. Виплати за викуплені поліси менше уділ Товар. контрасекур.	369.010	88	357.282	30	II. Резерва на виплату неуправильнених шкід з попередного року менше уділ Товар. контрасекур.	1,292.714	84
III. Дивіденда обезпеченим виплачена.			150.776	43		448.961	88
IV. Загальні видатки заряду.			827.805	12		4.000	—
V. Відписи і інші видатки.			319.292	81	III. Зібрані премії менше уділ Товар. контрасекур.	4,504.684	09
VI. Резерва на біжучі виплати шкід менше уділ Товар. контрасекур.	405.516	99	401.516	99		122.158	53
VII. Стап фондів з кінцем рахункового року менше Туділ овар. контрасекур.	32,668.445	41	31,408.913	97	IV. Прихід з льокації капіталів.		
VIII. Зиск.	1,259.531	44	454.486	35	V. Інші приходи.		
			36,495.942	67			
							36,495.942
							67

Рахунок білянсу з ділу обезпечень на жите з днем 31. грудня 1907.

ЧИННИЙ СТАН.				ПАСИВНИЙ СТАН.			
	К.	с.	К.	с.		К.	с.
1 Запас касовий			35.708	07	1 Резерви зисків, капіталів		3,048.578
2 Розпоряджальні належитости в кред. інституціях і касах щадничих			233.940	58	2 Фонд на ріжницю курсів		—
3 Реальности			300.000	—	3 Резерва і перенесене премії		28,185.249
4 Вартісні папери після курсу з дня 31. грудня 1907			7,112.764	35	4 Резерва на неуправильнені шкоди		401.516
5 Позички гіпотечні			9,495.514	25	5 Фонд невибраної дивіденди		175.086
6 Позички на власні поліси			3,914.094	82	6 Сальда пасивні рахунків з товариствами контракураційними		13.995
7 Позички стоваришенням			10,748.992	01	7 Ріжні вірителі		776.349
8 Позички обезпеч. на застав платні			640.105	11	8 Ріжні кавці		13.787
9 Сальда чинні рахунків з товариствами контракураційними			13.972	48	9 Фонд емеритальний аквізиторів ділу житевого		125.852
10 Залежности в агенціях і філіях			498.506	96	10 Зиск		454.486
11 Ріжні довжники			187.516	27			33,194.902
12 Ефекти кавційні			13.787	51			41
			33,194.902	41			

Краків, дня 31. грудня 1907. р.

ДИРЕКЦИЯ:

М. Гараліх. Ігнатий Глажевский. Пашковський.
Начальник ділу обезп. на жите: Начальник бюра рахункового:
Едвард Шанцер **А. Шишкевич.**
правительственно автор. технік асекураційний.

КОМИСИЯ РАХУНКОВА:

Др. Конст. Ліповский. Ст. Дидинський. Др. Е. Камєньский. Скинський.

Поділ зиску.

	Відділ огнев.	Відділ град.	Відділ житєв.
1 Дивіденди	858.779	88	224.241 63
2 Вивіноване фондів	14.940	22	1.151 50
Разом	873.720	10	454.486 35